

la Senyera

CIUTADANIA - ESPORT - JOVENTUT - NOTICIES

Dels articles són responsables llurs autors. No es retornen els originals

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
CARRER D'ALLADA, 34

Número solt: 15 cèntims
Anuncis i comunicats segons tarifa

MATEM-LA?

Una alfombra al llarg del passadís, fa el saló endiumenjat. A l'escenari, quatre virtuosos de l'arc, desgranen amb una cura i perfecció immillorables un doll de melodies, l'encís armònic d'una suggestió paradisiàca. Escampats d'ací d'allà del saló, quatre desequilibrats amb pretensió d'una lògica esfumada, creuen un dret el fruit l'art musical, aspirar l'aire prenyat que plau a l'esperit reposat momentàniament de les lluites de la vida... És un concert d'Associació de Música.

Cal confessar-ho. Palamós no mereix l'honor de sostenir una Associació de Música. La Cultura del poble en general és tant miagrada, que és ridícul una pretensió de oir periòdicament agrupacions artístiques de renom mundial.

Havem dit mantes vegades, que la mentalitat palamosina, no supera ni un grau a la de Vall-llòbrega. La mentalitat d'un poble no es regeix portant gabardines, «sobretodos», jugant al tresillo, als escacs, al «poker»... La mentalitat es mostra amb el nombre d'institucions artístiques i culturals. Aixís com la Ciutat no la formen les pedres, tampoc la mentalitat la forma el vestir i la manera de divertir-se.

Doneu-se'n vergonya palamosins! Si encara queda quelcom que diu en favor de civilitat en el nostre poble d'aquest grau més de mentalitat que Vall-llòbrega que se vos pot atribuir, és el «Cau de la Costa Brava» mantingut durant anys per pocs homes de bona voluntat i encara l'immensa majoria forasters que han tingut l'honor de arredossar-se en aquesta encantadora vila i a la que tant estimen i agraeixen la seva bondat tractant-los com a fills.

Havem vist caure el popular «Chor El Progrès», el no menys popular «Orfeó Ocellada», a diversos grups d'aficionats al Teatre, del

important i atractiu grup líric també teatral i anem a matar, a enterrar i després l'hi farem honres a la Associació de Música.

Què viu encara? Matem-la perquè no hi ha dret senyors!

J. MATAMALA S.

BLANES

La vaga tan valentment començada temps ha pels treballadors de la fàbrica «S. A. F. A.» de Blanes, cançats de produir com bèsties, mal remunerats, mal allotjats, descaradament explotats per una empresa francesa, iníquiament coaccionats per un estol d'individus mancats fins de la més petita espurna de comprensió, escrúpols ni decència de cap mena, tips—ben tips—de soportar la vergonya que representa el treballar en condicions que haurien donat basca als obrers de cent anys enrera, segueix, empresonats els companys del Comitè de Vaga, més aguditzada que mai. L'empresa, «francesa», no cedeix. Els vaguistes, demostrant que porten sang catalana, fermes en les seves conviccions i justes exigències—tan justes com la justícia—forts en tot el què representi lluitar contra l'explotació i expoliació capitalista, militar i religiosa, no cedeixen tampoc. Al costat dels patrons, hi ha el «mauser», l'autoritat de la gent de l'ordre, l'infalibilitat dels diners i la força de la fam. De la banda dels treballadors en vaga, de la banda de les bèsties cançades d'ésser bèsties per a ésser persones, no hi ha res més que la noble i recta consciència de tots i el sentiment de la dignitat col·lectiva i la força de l'unió, de la solidaritat obrera dintre el Sindicat. Hi som també nosaltres. Els vaguistes de Blanes, com els de Badalona, com els de Vilanova, com els de Manresa, com els de Barcelona (mostra palesa tots del redreçament obrer de Catalunya) representen el moviment general del proletariat envers el seu millorament.

El nostre ajut moral i material com a treballadors, com a assalariats, com a explotats, no pot mancar-los-hi.

DISQUISICIONS

El pensament filosòfic de la nostra època és l'observació pura. Les coses, els corsos a l'abast dels nostres sentits, les condicions en què els canvis d'ells tenen lloc, tens ací la ciència. No hi cap dins ella res que hom no hagi vist i experimentat.

Déu, que no cap en la ciència, va a ésser el punt primer i preferent on es dirigeixin els meus atacs, quals seran durs, com sortits de la meva ploma.

* * *

Els cossos simples tenen propietats diferents dels compostos a qual compençió contribueixin. Així, l'oxígen i l'hidrògen són dues matèries en ésser reparats, constituint, però, l'aigua quan es combinen. Així també l'oxígen, en obrar sol produeix calor; obrant junt amb l'aigua, rebaixa i apaga aquell calor. L'oxígen, l'hidrògen i el carbonat, combinats en certes proporcions, formen el sucre, que res té a veure amb les qualitats de cada un per separat dels components. De la mateixa manera la mar de matèries.

Les qualitats, donas que adquireixen els cossos compostos no són les dels components sinò que són les seves, perquè resulten de la seva composició. Aquestes qualitats han aparegut en el moment de l'aleació; no era enlloc abans de la seva aparició. El gust de l'aigua i del sucre són d'aquestes matèries; de cap manera de les que les han originades.

Apliquen això, tan car, a l'home, a qui tan tèrbolament analitzen les escoles d'altres temps. L'oxígen, l'hidrògen, tots els divuit cossos simples que la química ha trobat en l'home, es combinen en distintes proporcions per a formar-nos. Ja comprenen, no me'n queda dubte, que les qualitats de l'home són totalment diferents de les dels cossos que han intervingut en la seva composició. Amb els meus òrgans, cervell, pulmons, cor, etc., penso, respiro, destribueixo la sang, etc.; és a dir, porto a terme funcions que són «meves»; funcions que han aparegut amb mí i que abans meu a enlloc eren. Així, doncs, les idees «meves» que jo adjunto a totes les que l'Humanitat va recollint, no existirien si no s'haguessin ajuntat un dia tots els diferents elements del meu cos. Perquè les idees no m'han format a mí, sinó que sóc jo qui he engendrat les meves idees. No són aquestes — més clar — anteriors a la meva persona, sinó posteriors a ella. Les meves conviccions i sentiments llibertaris no voltaven per l'aire abans de la meva cons-

titució; han brollat després de la meva formació. Heus ací, ara mateix, com en aquest moment que el meu cervell discurreix i la meva mà corre damunt del paper, penso «jo» i escric per la total i pròpia activitat del centre nerviós i dels muscles, i no per la única i aïllada acció del ferro que dóna color a la sang i del fòsfor que il·lumina el meu cap. Individualment, cada un dels meus, components podrà sentir segons la seva naturalesa: però junts, sentiran i obraran segons «jo», puix que tots plegats no són res més que «jo».

Per altra banda, no puc recordar, no tinc memòria de *res* anterior a mí, doncs que aquesta meva memòria ha vingut al món amb mí o, millor dit, després de mí. No puc tenir dels fets altre concepte que el «meu», resultes dels fets que han passat per mí i, de les impressions per mí recollides durant la meva vida.

Abans de què jo existís no existien ni la meva sensibilitat, ni el meu coneixement, ni el meu moviment. L'idea «humana» ha vingut al món quan hi ha vingut l'home; l'idea humana desapareixerà del món quan l'home en desapareixi. Així, l'idea del plessiosauri va aparèixer amb ell, i amb ell finí quan les condicions de la terra no foren propícies a la seva vida. I és que tota idea, sigui qualsevulga, és posterior a l'ésser, perquè és una funció d'aquest mateix ésser; i les funcions dels òrgans són posteriors a l'òrgan que les porta a cap.

Haveu vist alguna màquina que produís abans d'existir ella? Haveu vist algun cos que es posés en acció sense haver estat abans? Ho repetim i sense home no hi ha pensament humà. I sense home particular no hi pot haver pensament humà particular. D'aquesta faisó, si no hagués existit Sòcrates, no hi haurien a l'història les seves idees; si Platen no hagués arribat a gran no coneixeriem la seva obra «República»; si Aristoles hagués mort al nèixer no tindriem la seva lògica ni la seva història natural.

Hi ha algú que, en equilibri mental, pugui creure que la pensa d'aquests homes la suspenca de fils d'or penjats del cel, esperant que naixessin per a situar-se sobre els llurs caps? L'idea és pròpia de l'home, adequada a la seva naturalesa i organització. Donat l'home, de tota necessitat és que hi hagi idea humana. Com donada la pedra, necessària es fa la seva gravitat.

Heus ací com essent Déu una idea, un pensament humà, Déu és posterior a l'home; o, tergiversant els termes, l'home és anterior a Déu.

L'Església ens diu que Déu va fer l'home. La lògica més pura, explicada que més amunt ens demostra que l'home ha concebut a Déu, se l'ha fet a imatge seva. Tal com és l'home, tal és el Déu inventat per éll, augmentades fins a l'exageració qualitats i defectes.

A. SUNYER I CAPDEVILA

Trad. E. C.

Palestra a Palamós

Cal començar a actuar

Darrerament, des d'aquestes mateixes planes, s'ha parlat molt de la joventut. Hom ha blasmat i ha condemnat amb molta raó — si-gui dit sense parcialismes de cap mena — l'indiferència, la banalitat i la palesa manca de reflexió que ve presidint — fins avui — tots els nostres actes. Hom ha estigmatitzat justament l'abandó en que tenim els llibres (i qui diu llibres diu tot el que contribueix a l'avenç dels pobles) i l'amor incontingut que professem a les coses més superficials i passatgeres. I la joventut — nosaltres — hem contestat (el què deviem?); hem contestat que esperavem el moment d'actuar, l'instant propici a formar en les rengleres dels ciutadans que lluiten, i treballen, i es sacrifiquen. Hem contestat que esperavem tan sols una senyal, per a prendre part, en qualsevol concepte, en el combat per al millorament de tots. Hem dit, en una paraula, que esperavem la nostra hora.

I aquesta hora ha arribat: És avui, quan la poderosa organització catalana «Palestra» acollidora de totes les ànsies juvenils de Catalunya, sense cap finalitat política particular, arriba a Palamós, entra a Palamós mitjançant l'esforç i la voluntat d'un estol de companys d'ací i de fora, quan ha arribat el moment d'actuar, i d'actuar en tota la línia. Hi ha també a Palamós mateix, recentment nascuda, l'agrupació juvenil-obrera «Cultura Proletària». Cal, doncs, segons les tendències, inscriure's a les llistes de «Palestra» o ingressar en el grup àcrata. Cal moure's, cal fer una cosa o altra.

Es l'hora d'actuar, no ens cansarem de repetir-ho. I, o redreçar-se i no deixar que morin dues institucions meritíssimes, necessàries pel desenvolupament de la joventut, o baixar el cap i no respondre quan un hom doni una contesta poc afalagadora al «*Què penseu de la joventut palamosina?*» — LA REDACCIÓ.

JOVE PALAMOSÍ: Ingressa a «Palestra» i ingressa a «Cultura Proletària». És un deure que tens. Cal rehabilitar-nos davant dels altres i de nosaltres mateixos.

Comunicat

Senyor Directo de "La Senyera"

Volgut amic:

Us prego tingueu a bé suspendre fins a nou avís, la publicació de l'article que vaig enviar-vos, i em poseu en el seu lloc aquestes ratlles:

«M'informen que els articles "Les delícies del tren de Palamós" en els que en tots no hi ha més que veritats, han molestat a determinades persones, no sé si dels F. E. E. o d'altres.

Em veig obligat a dir-los-hi, precisament per el què se m'ha dit, que si tenen quelcom a objectar, per haver explicat el què existeix, vulguin dirigir-se precisament A MI, puix he cregut que es més bonic anar pel camí plà, on hi trobaran noblesa i veritat. En el meu domicili de Palamós, Quartel 27, que em plau oferir-los-hi em trobaran quasi sempre, tots els diumenges. Seran ben rebuts, puix hi ha cortesia».

Agraït per l'inserció d'aquestes ratlles, resto vostre affm. i amic

Arseni Ros

Girona 15 - 11 - 1930

Noticiari

—La Delegació local de «Palestra» constituïda pels senyors Francesc Goday, Joan Reig, Conrad Barnés, Albert Noguer, Joan Espadalé, Andreu Crosa, Miquel Prohies, Juli Bañeras, Eduard Culubret, anuncia per el dia 7 del proper Desembre, l'acte d'inauguració de la popular entitat catalana a la nostra vila.

—Ha estat nomenat president honorari de l'Associació de Pescadors, en mires als seus palesos mèrits, el senyor Manuel Muñoz López, Ajudant de Marina.

—Davant de 135 concursants, obtingué el 3.er premi en el concurs de «*Masia Calatalana*», organitzat pel grup excursionista «Tagament», per un meritíssim dibuix a la ploma, el conegut pintor palamosí i particular amic nostre En Francesc Vidal Palmada.

—Sembla que hi ha l'intenció, en l'endegament actual del carrer Major, de situar el sol al mateix nivell que el de la plaça generalment coneguda per «*Passeig del Arbres*», a fi d'evitar l'embassament de les aigües pluvioses al centre de l'esmentat carrer.

—Dijous passat, donà un notabilíssim concert a l'Associació de Música, el Quartet Garray, de Budapest.

—Vaixells ancorats al port, Octubre 1930.

Vapors: Ampurdán (8 vegades), Berga, (2 vegades), Cabo Blanco, Cervera, Landfort, (2 vegades), Cabo Sacratif (2 vegades), Espanoleta,

Vilafranca, Cabo Cervera, Villa Sanjurjo, espanyols; Hinnoy, Estrella, noruegs; Jelkency, turc i Eudora, italià.

Valers: Ramona, Fernando Gasset, Virgen del Carmen Pastora, Segundo Cervol, Pepito, Félix Martí, espanyols. Total de vaixells, 31.

— Hom ha obert uns subscripció pro-vaga-Blanes, qual detall ens complaem a donar al públic, esperant sabrà allargar-la degudament.

F. Miquel, 1; A. Escofet, 1; R. Simpatia, 1; L. Pi, 0'50; R. Ferrer, 0'50; J. Margarit, 0'50; R. Vidal, 0'25; P. Torruella, 0'25; B. Ponjuan, 0'50; T. Espadalé, 1; J. Roldós, 0'50; J. Vidal, 1; H. Castelló, 1; J. Rotllán, 1; L. Maymí, 1; A. Ribas, 0'50; Un, 1; Niell, 0'50; Sais, 0'50; Arnau, 1; Xena, 0'50; Ullastres, 0'50; J. Barceló, 1; J. Casellas, 1. — Recaptat pel grup juvenil «Cultura Proletària», Ll. Ll., 1; J. Buixeda, 1; L. Felip, 1; Un palamosí, 1; F. M. 1; A. Pascual, 0'25; E. Culubret, 1; A. Crosa, 1; J. Maymí, 0'50; J. Juanals, 0'50; Un Conscient, 1; Ll. Romaguera, 0'50; J. Zurita, 1 — Total, 28'05.

Esports

Ahí, mentres el Palamós sucumbia al camp d'Olot per 5 gols a 1 i el Montgrí i el Farnés feien math nul, el Figueres i La Bisbal guanyaven a La Escala i el Cassà per 6 a 1 i 2 a 0, respectivament.

Amb aquests resultats la puntuació ha sofert un gros canvi puix el club local passa de leader a tercer de la classificació.

	J.	G.	E.	P.	F.	C.	Punts
Figueres	4	2	2	0	14	4	6
La Bisbal	4	2	2	0	7	3	6
Palamós	4	2	1	1	12	8	5
Cassà	4	2	0	2	9	11	4
Olot	4	2	0	2	10	8	4
Farnés	4	1	1	2	7	10	3
La Escala	4	1	0	3	5	12	2
Montgrí	4	0	2	2	3	11	2

El partit jugat a Olot amb el Palamós (segons ens informen nostres amables comunicants) fou de gran domini del nostre onze, el qual no sabé aprofitar aquesta pressió per assegurar-se un bon tanteig i, en canvi, hagué de veure per 5 vegades perforada la porteria de Torrent.

L'equip palamosí s'alinià (ens han assegurat) així: Torrent, Ribera, Dispès, Goiri, Vilafranca, Company, Napoleó, Girona, Rosalenc, Fernández i Ribas.

La nostra opinió — i no ens volem pintar de crítics esportius — seria de formar l'equip a base dels següents jugadors:

Torrent, Dispès, Ribas, Company, Rosalenc, Vilata, Napoleó, Ribera, Goiri, Fernández, Girona.

No hi ha dubte que enguany tenim un bon estol de jugadors. El que falta és trobar el seu punt adequat.

KIK

Espectacles

S'ens anuncien pròximes reformes al local del «Econòmic Cine». En l'impossibilitat de detallar-les, cosa en la que, per altra part, podriem passar per mal informats, podem assegurar que l'aspecte del saló quedarà notablement millorat, a l'ensens que aquest oferirà condicions de confort i comoditat a l'altura dels principals colisseus.

Presentà aquest local la magnífica pel·lícula «La mujer marcada», quin ambient, de l'època dels puritans de Boston, reflecta admirablement les costums austeres i les riguroses doctrines d'aquells sectaris, tan allunyades de l'actual segle XX, d'amors lleugers i fàcils divorcis.

Lillian Gish i Lars Hanson, estan superiors, sobretot aquest últim, que en el rol del pastor Dimmesdale es mostra un admirable actor. Naturalment, un film de tema semblant no fou gaire ben acollit pel públic, que preferí a Hoot Gibson en «El rey del rodeo», que si bé té un caire de modernitat i està molt ben filmada, no deixa d'ésser un film de l'Oest americà, que com tots els d'aqueta mena, no haurien d'ésser acceptats a Europa, doncs no hi ha cap motiu per a què se'ns imposin amb tanta manera les costums bàrbares i exòtiques d'aquell país llunyà.

«Redención» al Saló Came, és una bona comèdia «Firts National», de matços sentimentals i molt bon argument, a càrrec de Corinne Griffith i Edmund Lowe. Agrada força. «La comedia de los celos», amb Esther Ralton i Richard Arlen està bé no més. Es una comèdia perfectament americana amb situacions molt ben buscades. Fa passar l'estona agradosament i amb això queda tot dit.

Es anunciada per a dimarts l'actuació de la companyia Mestres-Querol, que posarà en escena l'obra del conegut escriptor ampordanès En P. Teixidor Elies, «La cançó de l'Emigrant».

REMARKUES

Aquells tamarius del carrer dels Aliats són «deixats de la mà de Déu».

Tots tenen un pal al costat que no els serveix més que perpalar-s'hi la soca quan fa vent

Aquests pals hi fóren posats per servir-los de sosteniment, però com que alguns són ja curts, i els altres mal plantats, en lloc de fer-los favor i ajuda els desgracien per tota la vida

Com si això no fos prou, n'hi ha molts que hi són lligats amb filferros que els segaran la soca amb la creixença.

Fóra bó que qui deu tenir cura de l'arbrat hi fes una inspecció, no sols a aquells, sinó a tots els altres.

Una mesura de bon govern, és que quan es planten arbres, principalment si són delicats, es deixin endegats de manera convenient, i que no estiguin indefensos contra les embranzides del vent i el mal instint d'alguns homes.

Val més plantar-ne pocs i bé, que plantar-ne molts i deixar que es morin o els malmetin.

— Sr. Governador: o bé fa retirar els rètols a les sales d'Espectacles diuen: «Prohibido fumar» — en espanyol i tot! — o bé fa retirar els fumadors.

Els respecte a les dames, ens inclina retirar els fumadors. El respecte a la llei, els rètols. — (De «Clarinet» de Girona).

Contrast

T'he somniat, amada: dolça nit!
he somniat que en els llavis et besava
i en el clot de les dues roses reposava
l'amor dolcíssim que reclou mon pit.

He vist (foll!) com de mi el trist neguit
que m'ha omplert l'existència s'allunyava
delirant que fruïa i m'encisava
en l'amor que de fel mon cor ha uncit.

Sols somniava, però; i al desvetllar
servant encar, llumínic, en la ment
l'il·lusió pura del teu diví besar

plor dolorós l'esperit ha aixelebrat
i sentint la cruel punxada del turment
somnia!, somniat! — he dit — Perquè no ésser
| vritat?

E.

IMPRESA GRASSOT - LONDRES, 46-48 - PALAMÓS

Sagetes

(Trapaceries recollides al nostre correu)

— *I... el mundo marcha!* I... totes les belles damisel·les de Palamós van passant per LA SENYERA.

Es una simpàtica mecanógrafa i a estones lletera. Vull recordar-li que una altra vegada no desprecii el periòdic en plé carrer Major. Potser fóren gelos de no veure-s'hi? Ara almenys no s'estarrufi. Agrada tant Pepita C. sortir en aquest periòdic encara que's digui que no!...

— Senyoretetes de l'«Element Femení»: Amb tots els respectes que sempre m'ha merescut el *bello sexo* he de dir-los-hi: Que si es cuidessin de les feines culinàries, els hi mancaria temps per fer preguntes indiscretas. — J. M.^a

— «Penya Palamós» fa constar que no és responsable dels actes particulars dels seus afiliats i que la seva actuació veritat, sense fer cap altre comentari, és la que detalla la memòria que publicà «Marinada» del mes d'agost últim.

— Ens diria aquella simpàtica rossa que es diu R. S. perquè està tant pels ossets d'aquell manyà U?

— S'ens assegura que la brilla molt i que per més senyes té una piga prop de l'ull dret, fa dies sostenia entre una colla d'amics, que no es casaria mai. Ens plauria saber si quan això va dir, no havia trobat encara qui li fes el pès. — L'element femení.

— El batlle de la nostra vila, quan li parlen del «safareig» del port, deu respondre invariablement: *Siempre me dices lo mismo...*

— Un Serafí Ampurdanés, se'ns ha tornat tot pagès. I un lector (llegidor) imparcial féu una auca colossal. No endevineu de qui és?

— Un altre Concurs de Bellesa? Hem rebut una atenta carta d'unes damisel·les palamosines demanant-nos deixem a la seva mà l'organització d'un Concurs de Bellesa Masculí. No és del nostre gust això que diuen, però ja que ens ho demanen tan bé...

Ens diuen que les seves activitats van encaminades per tal de fer una votació en secret i donar a conèixer el nom del jove més «elegant i guapo» de Palamós. Nosaltres no ens hi podem oposar i esperem amb desig el resultat d'aquest concurs secret.

Ens sembla que hi haurà trompades puix el sexe fort té cops amagats. Pel que pugui ésser LA SENYERA s'en renta les mans i espera que els llegidors d'aquesta secció sabran despistar.

Enric VINCKE

Palamós

Mangueres i Tubs Metàl·lics flexibles

Per a conducció de Aigua, Olis d'oliva i demés olis vegetals. Vins Alcohols, Quitrà, Vapor, Gas. Olis minerals, Bencina, Petroli, Sorra Matèries grasses, Aire comprimit, Cables elèctrics, Ejes flexibles i tota mena de líquids a pressió o sense.

Aplicacions de l'Automòvil
(Carburador, escape, conta-kilòmetres grassa a pressió, etc.)

Mines - Ferrocarrils - Aviació i per a tota mena d'indústries.

Accessoris per a empalmar

MODERNA ESCOLA DE PIANO

Professor: R. CASAS

Lliçons particulars i a domicili

PALAMÓS

Bar-Restaurant SAN PACHO

PALAMÓS

AL COSTAT L'ESTACIÓ

Obert dia i nit. Habitacions amb aigua corrent
Cuina selecta. Especialitat amb els gelats.

Propietari: M. PUJOL Telèfon 26

Empordanesos!

Llegiu tots els Dimarts

“La Rambla de Catalunya”

(ESPORT I CIUTADANIA).

El millor setmanari català.

URALITA

Agència amb dipòsit:

Joan SALA Carrer del Port, 1 i 3 - Palamós

EL MILLOR MATERIAL
PER A COVERTES